

Forkortelser:					
Revisionsdirektoratet:	AD	Økonomiforvaltningen:	ØKF	Børne- og Ungdomsforvaltningen:	BUF
Københavns Kommune:	KK	Økonomiudvalget:	ØU		

A. Revisionsbemærkninger

Revisionsbemærkning, Afklaring og korrektioner af difference, side 20	ØKFs kommentar
KMD har ved afstemningen pr. 31.12.2006 for organisationen 11750 konstateret en difference på 1,9 mio. kr., som udgør manglende driftsbogføring på forvaltningsniveau som følge af, at posterne er blevet bogført på centrale statuskonti og ikke på decentrale driftskonti. Det forudsættes, at ØKF følger, at der sker en afklaring af denne difference og foretager de nødvendige korrektioner.	Beløbet til de enkelte forvaltninger med en cpr-specifikation er udsendt i marts 2007. ØKF vil i august 2007 aftale at bistå forvaltningerne med specifikationer svarende til den måde, den enkelte forvaltning vil driftsbogføre på (decentralt på institutioner eller centralt). ØKF vil påse, at driftsbogføringen foretages, og at de 1,9 mio. kr. udlignes mellem ØKF og forvaltningerne.
Revisionsbemærkning, handlingsplan om KMDs opgaver, side 25	ØKFs kommentar
RD konstaterer, at den bebudede handlingsplan for styring og opfølgning af KMD's opgaver med lønanvisningen endnu ikke foreligger.	Der er etableret et særligt driftssamarbejdsforum mellem KMD Lønservice og ØKF. Dette forum har blandt andet som opgave at færdiggøre en checkliste for KMD's rapportering og ØKF's opfølgning. Det omfatter blandt andet fastsættelse af omfang og indhold af rapportering ved årsregnskabsafslutning og ved halvårs- og kvartalsregnskabsafslutning vedrørende organisationsnumrene 11750 og 11050, samt tidsplanskoordinering til kommunens årskalenderen. Handlingsplanen/årskalenderen vil foreligge november 2007.

Revisionsbemærkning, Sikring af dokumentation og opgørelser, side 28	ØKFs kommentar
<p>Erklæringerne på opgørelserne vedrørende lærerpensioner indeholder et forbehold. Begrundelsen for dette er, at der mangler dokumentation for implementering i Børne- og Ungdomsforvaltningen af Aftalen af 26. marts 1992 mellem Finansministeriet, Kommunernes Landsforening, KK og Frederiksberg Kommune om den fremtidige pensionsforpligtelse på folkeskoleområdet, som blev indgået i tilknytning til Aftale af 23. marts 1992 mellem Finansministeren og de kommunale organisationer i tilslutning til aftale med Lærernes Centralorganisation og Københavns Lærerforening om folkeskolen. Der har dermed ikke kunnet opnås høj grad af sikkerhed for fuldstændigheden af indbetalte pensionsbidrag i forbindelse med orlov mv.</p> <p>ØKF er ansvarlig for opgørelserne til staten og bør sikre dokumentation af, at Børne- og Ungdomsforvaltningens implementerer et grundlag for at overholde aftalen fra 1992 om pensionsforpligtelse på folkeskoleområdet.</p>	<p>Til og med 2005 har BUF til KMD Lønservice leveret en fortegnelse - med sideløbende beløbsoverførsel - over pensionsbidrag i forbindelse med frikøb af medarbejdere, medarbejdere på flexjob mv. På dette grundlag har KMD Lønservice afregnet de relevante beløb til Personalestyrelsen for de tjenestemænd, for hvilke Personalestyrelsen skal finansiere de fremtidige pensionsudbetalinger. Aftalen er således implementeret i den forstand, at BUF har rapporteret vedr. de tjenestemænd, der er omfattet af Aftalen af 23. marts 1992, og kommunen har - ved KMD Lønservice - i henhold til aftalen afregnet bidrag til Personalestyrelsen til dækning af styrelsens fremtidige finansiering af pensionsudbetalinger. Der foreligger ikke - ØKF bekendt - hos BUF særlige procedurer, der kvalitetssikrer og dokumenterer, at BUF's opgørelser er fuldstændige og retvisende. ØKF har flere gange efterspurgt dette. ØKF vil følge op overfor BUF. Der er som nævnt afregnet til og med 2005. ØKF kan oplyse, at KMD Lønservice i juni 2007 har rykket BUF for opgørelsen vedrørende 2006.</p>

Revisionsbemærkning, Retningslinier for brug af lønsystemet, side 30	ØKFs kommentar
<p>RD finder det beklageligt, at ØKF fortsat ikke har udarbejdet generelle retningslinier for anvendelsen af KMD-lønssystemet, herunder især for tilrettelæggelsen af interne kontroller som foreskrevet i Kasse- og Regnskabsregulativets rammebilag.</p>	<p>Efter indarbejdelse af særlige henvisninger til specifikke løn- og personaleadministrative opgaver i forvaltningerne vil de 'Generelle rammer for interne kontroller og ledelsestilsyn i forbindelse med lønadministration' blive udsendt november 2007. Det skal bemærkes, at forvaltningerne har ansvar for de interne kontroller og forestår den konkrete tilrettelæggelse af forretnings-</p>

	gange.
--	--------

Revisionsbemærkning, Ledelsens erklæring, side 39	ØKF's kommentar
RD skal udtale kritik af, at ledelsens erklæring om regnskabets fuldstændighed blev modtaget på et tidspunkt, hvor det for revisor ikke har været muligt at foretage de nødvendige supplerende revisionshandlinger.	ØKF tager RDs bemærkning til efterretning, idet det samtidig bemærkes, at RD forventede at forvaltningen eksplicit bekræftede en række forhold omkring afstemning mellem lønsystem og KØR, samt anvendelsen af statuskonti. Disse forhold krævede en yderligere undersøgelse i forvaltningen som førte til at regnskabserklæringen først kunne fremsendes d. 20. juni 2007.

Revisionsbemærkning, Kontering af tilgodehavender, side 41	ØKF's kommentar
RD havde oplyst, at indskud i virksomheder, der har karakter af lån til virksomheden skal registreres under funktion 9.25 Andre langfristede tilgodehavender og udlån. Som det fremgår af ØUs midtvejsopfølgning har ØKF og RD drøftet kontering af tilgodehavender. På baggrund heraf er der principiel enighed om modellen for håndtering af tilgodehavender, og ØKF ville inden udgangen af 2006 udarbejde et notat herom. Notatet foreligger endnu ikke.	ØKF beklager at notat ikke blev udarbejdet før. Notatet er vedlagt som bilag 2.

Revisionsbemærkning, Statusspecifikationer, side 42	ØKF's kommentar
--	------------------------

<p>RD har konstateret følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brandvæsenets statusspecifikationer var ikke i alle tilfælde i overensstemmelse med bogføringen og i flere tilfælde modtaget efter revisionens afslutning. Endvidere var Brandvæsenets konti for indgående moms og udgående moms ikke modregnet i forbindelse med afregningen til SKAT. 2. Lønkonti fra Accenture-perioden på organisation 11000 forelå ikke specificeret. Konto for opsamling af fejl på 0,2 mio. kr. (konto 11000-2200-0885950700) var heller ikke specificeret eller forklaret nærmere. Endvidere var en gæld på 1,9 mio. kr. ikke specificeret (11045-0002-1108081651). 3. Forskudskassen i EU-kontoret i Bruxelles (konto 11000-2100-0880150222) var bogført og specificeret med en beholdning på 3.050 euro, svarende til 23.152,78 kr. Det fremgår af regnskabscirkulæret, at forvaltningerne skal sikre, at likvide konti er afstemt ved årets udgang. Af det forelagte materiale fremgår ikke, at beholdningen er afstemt. 	<p>Ad.1: Det er korrekt, at der har været nogle differencer i statusspecifikationerne. Nogle differencer er tilbage fra 2005 og er bl.a. relateret til tiden, hvor Accenture stod for lønadministrationen. I Brandvæsenet arbejder man nu på at få identificeret og udlignet disse poster, inden regnskabsårets udgang. RD påpeger endvidere, at Brandvæsenets konti for indgående moms og udgående moms ikke er modregnet i forbindelse med afregningen til SKAT. Dette er ikke korrekt, idet der faktisk er afregnet rigtigt i forhold til SKAT. RD har dog ikke haft mulighed for at se denne afregning i KØR, idet Brandvæsenet har været bagud med bogføringen som følge af implementering af Navision. Brandvæsenet vil naturligvis sørge for, at dette ikke sker igen.</p> <p>Ad. 2: Fejlkonto med saldo +0,2 mio. kr. ultimo 2006 vil blive opløst. Mellemløbskonto for diverse forskud med saldo -1,9 mio. kr. ultimo 2006 anvendes løbende. Koncernservice vil kvartalsvis afstemme/specificere kontoen.</p> <p>Ad. 3): ØKF beklager fejlen. Fremover vil afstemningen fremgå i materialet.</p>
--	--

Revisionsbemærkning, Regnskabsforklaringer, side 46	ØKFs kommentar
<ol style="list-style-type: none"> 1. RD finder det påkrævet, at styringen af barselsfondens udgifter tilrettelægges mere effektivt, så der ikke efter oktober prognosen og kun ca. 3 måneder inden regnskabsårets afslutning kan fremkomme et så væsentligt merforbrug, uden at ØKF har kunnet forudse dette. 2. RD finder det utilfredsstillende, at regnskabsforklaringerne er uklare som 	<p>Ad.1: Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) kan ikke ændre regnskabsprincip ved afregning med Barselsfonden. Dette er heller ikke tilfældet. BUF har derimod valgt at udnytte den eksisterende mulighed for at få acontoafregning i forhold til det pågældende regnskabsår. En sådan ændring fra kommunens største forvaltning har selvfølgelig store konsekvenser for trækket på Barselsfonden i det pågældende regnskabsår. Dette modsvares af et tilsvarende</p>

<p>følge af flere budget- og bogføringsfejl herunder, at der ikke som foreskrevet i kommunes Regnskabscirkulære er oplyst om forskydninger i likviditeten.</p>	<p>de mindreforbrug det kommende år.</p> <p>ØKF er enig i, at det er uhensigtsmæssigt, at der kan optræde store forskelle mellem budgetteringen og det faktiske forbrug. Den nuværende ordning giver ingen sikkerhed for, at prognosen fra 3.kvartal er retvisende i forhold til hele året, da mere end 80 % af ansøgningerne meget vel kan komme i det sidste kvartal, og hvor anmodningerne om refusion kan være 2-3 år gamle, da der ikke er begrænsninger over for fremsendelse af refusionsanmodninger.</p> <p>ØKF er enig i bemærkningen. ØKF Vil tage kontakt til staten for at lære, hvordan staten opererer med en 3 måneders frist for refusionsandragender.</p> <p>Ad.2: Det fremgår af regnskabscirkulæret, at regnskabsforklaringerne skal være korte og præcise. ØKF bemærker, at Borgerrepræsentationen har indskærpet over for udvalgene, at udgifter og indtægter skal placeres på de korrekte funktioner, og at udvalgene skal sikre, at budgettet er placeret korrekt inden for bevillingerne, således at bevillingerne afspejler årets forventede forbrug. Dette skal minimere antallet af budget- og bogføringsfejl. Forskydninger i likviditeten er beskrevet i ledelsesberetningen, i det omkostningsbaserede regnskab samt i bilag 4 til indstillingen vedr. regnskab 2006 (BR 220/07).</p>
--	--

<p>Revisionsbemærkning, Vederlag til BR-medlemmer, side 48</p>	<p>ØKFs kommentar</p>
<p>RD har konstateret:</p>	<p>ØKF forventer, at nye forretningsgange vil være fastlagt skriftligt inden ud-</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ØKFs forretningsgang af februar 2002 er ikke ajourført i overensstemmelse med de organisationsændringer, der siden er sket i forvaltningen. Dette medfører uklarhed om opgave og ansvarsfordelingen mellem de enheder (BR's Sekretariat, Center for HR og Center for Koncernservice), der er involveret i administrationen og udbetalingen af vederlag. • Flere eksempler på fejlagtig beregning af satser, som har medført fejl i vederlagsudbetalinger af større eller mindre omfang. De fejlagtige vederlag er forelagt BR's Sekretariat med henblik på korrektion. Det er aftalt, at vi orienteres om resultatet af de foretagne korrektioner. • Personssagerne forelå herudover veldokumenterede 	<p>gangen af oktober 2007.</p>
---	--------------------------------

Revisionsbemærkning, Aftaler om tjenesteydelser, side 61	ØKFs kommentar
<p>RD finder det beklageligt, at bestemmelserne om EU-udbud ikke har været overholdt i et tilfælde om konsulentbistand. Det foreslås, at den interne kontrol tilrettelægges, så det sikres, at aftaler om tjenesteydelser over EU's tærskelværdi behandles i overensstemmelse med gældende regler.</p>	<p>Det er en ledelsesmæssig opgave, at sikre at aftaler om tjenesteydelser behandles efter gældende regler, herunder overholdelse af EU's udbudsregler. ØKF vil i forbindelse med, at rammebilaget om intern kontrol træder i kraft, jf. pkt. 6.1 d, indskærpe over for forvaltningerne, at aftaler om tjenesteydelser skal behandles efter gældende regler.</p>

Revisionsbemærkning, KKs generelle økonomistyring, side 67	ØKFs kommentar
<p>RD finder det utilfredsstillende, at ØU medio juni 2007 ikke har modtaget en opfølgning på særberetningen om kommunens generelle økonomistyring.</p>	<p>I særberetningen til Borgerrepræsentationen om "Københavns Kommunes generelle økonomistyring" vurderer Revisionsdirektoratet, at den generelle økonomistyring i kommunen ligger på et tilfredsstillende niveau, men at der på en række områder er behov for øget fokus på grund af mindre svagheder i økonomistyringen.</p>

	<p>RD fremhævede i den forbindelse en række synspunkter, som er væsentlige at inddrage i arbejdet med kommunens fremtidige økonomistyring. Der er bl.a. behov for:</p> <ul style="list-style-type: none">• at modernisere kommunens tilrettelæggelse af intern kontrol,• at sikre sammenhæng mellem budgetoplysninger og regnskabsoplysninger,• at der sættes fokus på IT-understøttelse af ledelsesinformationssystemer og rapporteringsmuligheder. <p>Økonomichefkredsen har i foråret 2007 drøftet, hvordan behovet for at styrke økonomistyringen i Københavns Kommune bedst kan imødekommes. Herunder også RDs anbefalinger.</p> <p>ØU fik den 12. juni 2007 en status på Økonomichefkredsens drøftelser og på de tværgående indsatsområder, der er forankret i Økonomichefkredsen, og som skal medvirke til at forbedre kommunens økonomistyring.</p> <p>ØKF vil løbende orientere ØU om status på de tværgående indsatsområder.</p> <p>Tværgående indsatsområder</p> <p>Nedenfor er de tværgående indsatsområder og den videre proces nærmere beskrevet.</p> <p>1. Styrke kommunens interne kontrol</p>
--	--

	<p>Revisionsopgaven i Københavns Kommune udbydes med virkning fra 2009, og i forbindelse med det forberedende arbejde med udbuddet af revisionsopgaven skal det afklares, om der skal etableres en intern revision.</p> <p>Intern revision kan understøtte god og effektiv økonomistyring i kommunen ved at kontrollere, at forvaltningerne har etableret hensigtsmæssige og betryggende interne kontrolforanstaltninger og ved at kvalitetssikre, at der i de enkelte forvaltninger løbende tilvejebringes relevant og pålideligt ledelsesinformation, der muliggør en hurtig og kvalificeret indgriben i tilfælde af, at væsentlige budgetafvigelser identificeres.</p> <p>Modeller for styrkelse af den interne kontrol forelægges politisk i efteråret 2007.</p> <p>2. Implementering af Budgetmodul</p> <p>Økonomiefkredsen har i foråret 2007 drøftet implementeringen af et nyt budgetmodul. Der er i 2. halvår af 2007 igangsat en proces med henblik på at implementere et budgetmodul. Et budgetmodul skal sikre en bedre understøttelse af budgetprocessen og vil være et værktøj, der vil kunne afhjælpe en del af de nuværende problemer. Målet med budgetmodulet er at få et fælles budgetværktøj, der er integreret med kommunens økonomistyring og som forvaltningerne både centralt og decentralt føler understøtter deres budgetproces.</p> <p>Selve systemet skal være karakteriseret ved 1) Understøtte kommunens styringsbehov herunder den ny budgetmodel, hvilket bl.a. omfatter registrering og frembringelse af budgettets data dvs. bevillinger, aktiviteter og priser samt at systemet kan understøtte omkostningsbaserede budgetter, 2) Brugervenlig-</p>
--	--

hed, 3) Mulighed for både top-down og bottom-up budgetlægning, 4) Mulighed for langsigtet planlægning – rulning fra år til år, 5) Mulighed for service- og anlægsudgiftsopgørelse Opsamling af data fra andre fagsystemer, 6) Gode rapporterings- og analysemuligheder og 7) Workflow skal understøtte arbejdsprocessen

Budgetmodulet vil give fordele i form af bl.a. bedre arbejdsgange, færre fejlmuligheder og bedre styring af kommunens budget bl.a. som led i arbejdet med den ny budgetmodel. Forvaltningerne vil ligeledes opleve lettere arbejdsgange omkring budgettering og opfølgning, færre fejl og større sikkerhed omkring budgetterne samt en fælles registreringsramme omkring den ny budgetmodel.

Finansieringen indgår i budgetforhandlingerne for 2008, og såfremt der tilvejebringes finansiering påtænkes budgetmodulet anvendt i budgetlægningen for 2009.

3. Afbureaukratisering og regelforenklning

Klare og enkle regler og styringsprincipper er centralt i en god og sikker økonomistyring. Klare regler og styringsprincipper synliggør bl.a., hvem der har budgetansvaret, og hvem der træffer de omkostningsudløsende aktiviteter, men fungerer også som pejlemærke for, hvad der måles på og styres efter. Det er derfor vigtigt at undgå unødigt detailstyring og dokumentationskrav, som ikke indeholder nyttig og relevant styringsinformation.

I forbindelse med arbejdet ”Det vigtigste job i byen” er der sat fokus på afbureaukratisering og regelforenklning. Forvaltningernes og institutionernes forslag hertil indgår i budgetforhandlingerne for 2008.

4. Fælles uddannelse for økonomimedarbejdere på tværs af forvaltningerne

God og sikker økonomistyring forudsætter, at økonomimedarbejdere i forvaltningerne og institutionerne har de rigtige kompetencer, den nødvendige viden om budget og regnskab og adgang til systemer, der virker.

Et fælles uddannelsesforløb for økonomimedarbejdere i Københavns Kommune vil bl.a. bidrage til at:

- give økonomimedarbejderne i forvaltningerne og institutionerne et væsentligt videns- og kompetenceløft
- styrke økonomistyringen i forvaltningerne
- øge mulighederne for at tiltrække nye medarbejdere til økonomistillingen i kommunen

Målgruppen omfatter centralt og lokalt placerede økonomimedarbejdere, som arbejder med budget, regnskab, planlægning og analyseopgaver.

En fælles uddannelse af økonomimedarbejdere indgår i budgetforhandlingerne for 2008 som et forslag i arbejdet ”Det vigtigste job i byen”.

5. Styrket IT-understøttelse af ledelsesinformation

God ledelsesinformation er i stand til på et tidligt tidspunkt at opfange og videreformidler ændringer og ubalancer, som har indvirkning på budgetoverholdelse og aktivitetsforudsætninger. God ledelsesinformation indebærer endvidere aktiv stillingstagen til, hvilke styringsdata og indikatorer, som skal indgå i ledelsesinformationen, og at den kommunikeres på en enkelt og præcis måde.

	<p>Koncernservice har blandt andet fået til opgave at etablere en fælles IT-plattform og data med henblik på skabe aktuel, ensartet og systematisk rapportering af tværgående ledelsesinformation.</p> <p>Første skridt på vejen er en kortlægning af forvaltningernes ønsker og krav til tværgående ledelsesinformation.</p> <p>Resultater og anbefalinger foreligger i 2. halvår af 2007, og herefter udarbejdes en tidsplan for systemanskaffelse og implementering.</p>
--	---

B. Revisionens anbefalinger

Revisionens anbefaling, Øget informationsværdien, side 16	ØKF's kommentar
<p>1. Med henblik på at øge informationsværdien i kommunens årsregnskab anbefaler RD, at der sker en udbygning af noter til såvel resultatopgørelsen som balancen.</p> <p>2. Det henstilles, at samtlige de obligatoriske oversigter til regnskabet sendes til Revisionsdirektoratet, så disse kan indgå i revisionen.</p>	<p>ØKF er enig i, at der bør ske en udbygning og forbedring af antallet af noter til resultatopgørelsen og balancen. Arbejdet er igangsat.</p> <p>ØKF er enig i, at samtlige obligatoriske oversigter skal indgå i regnskabet, og at disse bør fremsendes til RD sammen med det øvrige regnskab. ØKF sørger for at det sker fremadrettet, startende med regnskab 2007.</p>

Revisionens anbefaling, Interne kontroller, side 23	ØKF's kommentar
<p>RDs gennemgang af revisorerklæringerne har givet anledning til generelt at anbefale, at kommunen for at opnå den fornødne grad af sikkerhed for de anvendte IT-systemers interne kontroller, herunder lønsystemets, fremover sikrer, at kommunens IT-leverandører/databehandlere for IT-systemernes applikationskontroller (interne kontroller) leverer erklæringer, der opfylder kravene til type B-erklæringer, jf. Revisionsstandard 3411. Der henvises herom til</p>	<p>ØKF har fra KMD modtaget og videresendt til RD 'IT-sikkerhedskrav i relation til lønadministrationen for Københavns Kommune, KMD A/S', samt 'IT-sikkerhed i KMD' (Erklæring om revision af IT-sikkerheden i KMD for perioden 1. januar – 31. december 2006, KMD A/S'). Sidstnævnte revisorerklæring vedrører de generelle IT-kontroller hos KMD. Revisor anfører, at arbejdet er udført i overensstemmelse med RS 3411, type B. Den førstnævnte</p>

<p>afsnit 6.1.</p>	<p>revisorerklæring forholder sig specifikt til det i kontrakten mellem KMD og Københavns Kommune om lønanvisning aftalte om erklæringer vedr. IT-sikkerheden i relation til opgaveløsningen. Koncernservice vil fremadrettet anmode KMD om at erklæringen afgives som en RS 3411 type B erklæring.</p>
--------------------	---

<p>Revisionens anbefaling, Retningslinier for brug af lønsystemet, side 24</p>	<p>ØKFs kommentar</p>
<p>ØKF bør medvirke til at sikre, at KMD-lønsystemet leverer et hensigtsmæssigt grundlag til brug for forvaltningernes opfølgning af, at de berettigede dagpengerefusioner tilgår kommunen.</p> <p>I de generelle retningslinier for anvendelse af KMD-lønsystemet bør indarbejdes, at der som led i den interne kontrol skal foretages en opfølgning af, at forvaltningerne modtager de berettigede dagpengerefusioner. Derved kommunikeres der en ensartet opfølgning metode.</p> <p>RD konstaterer, at de bebudede vilkår og procedurer for KMD's håndtering af kommunens indtægter endnu ikke er udarbejdet.</p>	<p>Vilkår og procedurer for KMD's håndtering af kommunens indtægter fra dagpengerefusioner foreligger. Der foreligger procedurer og værktøjer til forvaltningernes indhentning af refusioner. KMD's opgaver og ansvar angående dette er udelukkende procesunderstøttende. Det er forvaltningens personalemedarbejders registrering af refusionsberettiget fravær i vagtplanssystemet, der initierer refusionsprocessen, og det er forvaltningens personalemedarbejders kontering af de modtagne refusioner i lønsystemet med deraf følgende korrekt bogføring i KØR, der afslutter den. De procesmæssige opgave- og ansvarsskift mellem KMD og forvaltningerne afhænger af det konkrete forløb med indhentning af medarbejderens bekræftelse/underskrift.</p> <p>ØKF har konstateret, at ikke alle forvaltninger har implementeret den afsluttende proces med at kontere modtagne refusioner i lønsystemet. Nogle forvaltninger bogfører direkte i KØR.</p> <p>Det er ØKFs opfattelse, at de foreliggende procedurer og værktøjer ikke er optimale. Der forekommer forsinkelser i processen, så fristen for fremsættelse af krav overskrides, og refusionskrav dermed afvises. Disse overskridelser hidrører væsentligst fra, at indhentning af medarbejderens underskrift på refusionskravet er tidrøvende med rykkerprocedurer. Dokumentationskravene</p>

	<p>for refusion er blevet ændret. Det er nu muligt ved anvendelse af en virk.dk-procedure at udelade indhentningen af medarbejderens underskrift. Muligheden for at indføre denne nye proces i kommunen vurderes. Den forventes at ville kunne indebære en væsentlig smidigere proces og en reduktion af tabte potentielle refusioner. Dataproblemer med identifikation/kompatibilitet mellem virk.dk og kommunen som følge af, at kommunen er syv virksomheder i virksomheden, forhindrer en umiddelbar implementering. Mulige løsninger af dette vurderes pt.</p> <p>Det er endvidere ØKFs opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt, at grundlaget for den enkelte institutions opfølgning af, at de fremsatte refusionskrav honoreres, forbedres i form af automatiske advis-lister og i form af en dertil hørende smidigere proces for kontering i lønsystemet af de modtagne refusioner. I dag er institutionens/forvaltningens opfølgningsgrundlag egne registreringer af fremsatte refusionskrav. Kommunen har rejst spørgsmålet overfor KMD. Der er pt. ikke systemmæssigt grundlag hos KMD for løbende at ajourføre og rapportere en sådan advis-liste. Der er ikke konkrete planer for en forbedring på dette område.</p> <p>Det er sammenfattende ØKFs vurdering, at indførelse af en procedure uden indhentning af medarbejderens underskrift vil være det enkelt-tiltag, der økonomisk og administrationsmæssigt vil have den største effekt.</p> <p>Koncernservice arbejder videre med de nævnte to og andre forbedringsområder.</p>
--	---

Revisionens anbefaling, Balanceposter, side 25

ØKFs kommentar

<p>I balancen i KKs regnskab for 2006 henstår under ØU (organisation 11050 og 11750) et stort antal poster vedrørende tilgodehavender og gæld, som kan henføres til KMD's løn- og pensionsanvisning.</p> <p>KMD har for hovedparten af kontiene opgaven med afstemning og specifikation, og for nogle konti er opgaven hos kommunen. KK har dog generelt ansvaret for balancens rigtighed, herunder afstemning og specifikationen af posterne.</p> <p>Fra KMD's regnskabsnotat af 30. marts 2007 vedrørende anvisningen af løn (11750) skal fremhæves:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I.f.m. specifikation af afregning til 3. part og pensionskasser er der konstateret differencer, som vedrører perioder før december 2005 (KMD's overtagelse af lønanvisningen). Differencer undersøges nærmere og vil blive medtaget i den løbende afregning til respektive 3. part/pensionskasse. • Der er konstateret en difference på ca. 8 mio. kr. mellem de bogførte skyldige nettoferiepenge og feriemodules saldi. Ifølge notatet kan differencen med stor sandsynlighed henføres enten til fejl i primo overførsler, indberetning i vagtplan eller korrektioner i feriemodulet, der ikke er lønkørt. • Der udestår afklaring af driftseffekten for KK af et tilgodehavende på ca. 860.000 kr. for diverse gebyrer og morarenter vedrørende for sen lønudbetaling. Kommunes andel estimeres ifølge ØKF til mindre en halvdelen af beløbet. 	<p>Nogle af nævnte forhold vedrører forhold fra Acenture-tiden. Disse bliver behandlet og opløst i forbindelse med Accenture-oprydningsprojektet. KMD har oplyst, at de forhold, der er nævnt i regnskabsrapporten, og som KMD har ansvaret for er udredt/opløst. Som nævnt tidligere gennemfører KMD Lønservice i løbet af september 2007 en ekstern gennemgang og vurdering af kvalitet og aktualitet af KMD Lønservice's regnskabsmæssige arbejde. ØKF vil sikre, at de forhold, kommunen har ansvar for og som udestår, bliver specificeret/afstemt.</p>
--	--

- Ifølge notatet er der givet en kort beskrivelse af de p.t. kendte væsentlige forhold. ØKF forudsættes at undersøge baggrunden for dette udsagn. Fra KMD's regnskabsnotat (Udateret) pr. 31. december 2006 vedrørende anvisning af pension (11050) skal fremhæves:
- Der omtales 2 tilfælde hvor afstemningsarbejdet har eller vil kunne have mindre driftsmæssig påvirkning. For 3 konti kan der afhængig af vurderingen af posternes indhold og efterbehandling risikere at være enkelte poster med driftspåvirkning.
- På 3 konti med en saldo på mellem 800.000 og 900.000 kr. henstår beløb som relaterer sig til saldi på konti fra før KMD overtog lønanvisningen. KK skal tage stilling hertil.

Det RDs vurdering, at regnskabsnotaterne fra KMD er velegnede til brug for ØKFs styring af, at KMD's afstemning/specifikation af statuskonti sker i overensstemmelse med kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ.

RD forudsætter, at ØKF foretager en opfølgning af, at der sker en afklaring af de forhold, der er omtalt i KMD's regnskabsnotater. De afstemninger/ specifikationer af balancekonti, som ØKF skal udarbejde, er ikke alle forelagt RD. Afstemningen af konti vedrørende poster fra oprydning af fejlkonti i organisation 11750 (funktion 9.15) viser en difference på netto 666.876 kr. Det forudsættes, at ØKF afklarer denne difference og foretager de nødvendige korri-gerende posteringer.

Revisionens anbefaling, Oprydning efter Accenture, side 31	ØKFs kommentar
<ol style="list-style-type: none"> 1. RD anbefaler, at ØKF foretager en opfølgning af, at der sker en afklaring af de forhold, der er omtalt i KMD's regnskabsnotater. Endvidere henstilles det, at de resterende afstemninger/specifikationer af balancekonti, som ØKF skal udarbejde, forelægges Revisionsdirektoratet, samt at der sker en afklaring og korrektion af konstaterede differencer. 2. RD anbefaler, at ØKF medvirker til at sikre, at KMD-lønssystemet leverer et hensigtsmæssigt grundlag til brug for forvaltningernes opfølgning af, at berettigede dagpengerefusioner tilgås kommunen. 3. RD henstiller, at de bebudede vilkår og procedurer for KMD's håndtering af kommunens indtægter samt, at den bebudede handlingsplan for styring og opfølgning af KMD's opgaver med lønanvisningen udarbejdes. 4. RD henstiller, at ØKF som ansvarlig for opgørelse af tilskud til lærerpensioner fra staten sikrer dokumentation af, at Børne- og Ungdomsforvaltningen implementerer et grundlag for at overholde aftalen fra 1992 om pensionsforpligtelse på folkeskoleområdet. 5. RD anbefaler, at det overvejes, i tilfælde hvor væsentlige ekstraordinære udgifter sent i regnskabsåret påføres udvalgene, og uden at udvalgene har kunnet forudse disse udgifter, at der enten medfølger bevillingsmæssig dækning af udgifterne, eller ØU selv afholder udgifterne inden for sine bevillinger. 	<p>Ad 1. Jf. bemærkningerne tidligere i afsnit 3.4 vedrørende balanceposter har ØKF foretaget/vil foretage en opfølgning på de nævnte forhold, herunder udarbejde de resterende afstemninger/specifikationer med tilhørende korrektioner.</p> <p>Ad 2. Jf. bemærkningerne til dette tidligere i afsnit 3.4 er ØKF enig i og opmærksom på, at det er ønskeligt med et mere hensigtsmæssigt grundlag for opfølgningen. Jf. tidligere har ØKF dog ikke på nuværende tidspunkt endelige planer for de to nævnte forbedringsområder.</p> <p>Ad 3. Med hensyn til vilkår og procedurer for KMD's håndtering af kommunens indtægter (og udgifter): Hvad angår refusioner henvises til tidligere kommentarer om, at processer er etablerede og at KMD i øvrigt ikke på vegne af kommunen foretager økonomiske dispositioner, men udelukkende leverer it-systemer og administrativt arbejde. Hvad angår pensionsrefusioner mellem kommunen på den ene side og staten, regioner og andre på den anden side er KMD Pensionsteam og kommunen i løbet af 2006/primus 2007 kommet ajour, således at der pt. ikke er andre udeståender end det tidligere nævnte vedr. lærerpensioner som følge af, at 2006-rapporteringen fra BUF endnu ikke foreligger. Det er ØKFs opfattelse, at der i KMD Pensionsteam er kompetence og procedurer til varetagelse af disse refusionsopgaver. ØKF er opmærksom på, at KMD Pensionsteam som følge af, at der for nogle er tale om tidligere KK-medarbejdere, i et vist omfang i praksis udøver kvalitetskontrol af eksempelvis de omtalte rapporteringer fra BUF. Denne kontrol er KMD ikke kontraktligt forpligtet til at have kompetence til at varetage. ØKF vil drøfte med</p>

	<p>KMD en øget skriftlig dokumentation af KMD's forretningsgange på dette område.</p> <p>Ad 4. ØKF vil følge op overfor BUF, jf. det tidligere i afsnit 3.4 anførte om dette.</p> <p>Ad 5. ØKF har noteret sig og vil overveje RDs anbefaling. De ekstraordinære udgifter i 2006 vedrørende tidligere år indenfor lønområdet er afledt af mangler og fejl fra perioden med Accenture som lønleverandør. ØKF har i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af nye store tiltag fokus på de mulige økonomiske konsekvenser heraf. ØKF har ikke forventning om, at der opstår tilsvarende situationer af et tilsvarende omfang.</p>
--	--

Revisionens anbefaling, Begrænset anvisningsret, side 35	ØKFs kommentar
<p>RD anbefaler, at ubegrænset anvisningsret alene tildeles få betroede medarbejdere. For at opnå den rationaliseringsgevinst, der forventes ved implementering af elektronisk anvisning og attestation – som oprindeligt var forventet i brugtaget i 2006, men nu forventes anvendt fra 2008 – skal vi anbefale, at ibrugtagningstidspunktet ikke forsinkes yderligere.</p>	<p>ØKF mener, at ubegrænset anvisningsret er på nuværende tidspunkt tildelt til bestemt antal betroede chefer og medarbejdere for at opnå hensigtsmæssig attestation og anvisning i forvaltningen.</p>

Revisionens anbefaling, benchmarking af økonomistyringen, side 36	ØKFs kommentar
<p>RD skal anbefale, at ØKF foretager benchmarking af økonomistyringen, når reorganiseringen af økonomifunktionen er gennemført, så økonomichefernes mål om økonomistyringsniveau 3 kan opfyldes.</p>	<p>ØKF bemærker, at benchmarking af økonomistyringen er et selvevalueringsværktøj, som er udarbejdet af Økonomistyrelsen. ØKF har i samarbejde med forvaltningerne tilpasset værktøjet og stiller det til rådighed for forvaltninger og institutioner, der ønsker at anvende dette værktøj til at forbedre økonomistyringen. ØKF bidrager gerne, hvis forvaltninger og institutioner i den for-</p>

	<p>bindelse ønsker assistance, men forvaltningen har ikke aktuelle planer om at gennemføre en ny benchmarking i 2007.</p> <p>ØKF bemærker i forlængelse heraf, at økonomichefkredsen i KK har drøftet, hvordan behovet for at styrke økonomistyringen i KK kan imødekommes. På den baggrund er der - eller overvejes - iværksat en række tiltag, som har til formål at forbedre kommunens økonomistyring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Styrke kommunens interne kontrol En styrket intern kontrol skal sikre en mere systematisk intern kontrol med henblik på at reducere risikoen for fejl og mangler. Overvejelserne om etablering af en intern revision skal ses i sammenhæng med styrkelse af kommunens interne kontrol.• Regelforenkling og afbureaukratisering Regelforenkling og afbureaukratisering skal sikre klare og enkle regler og styringsprincipper og således modvirke unødigt detailstyring og dokumentationskrav.• Budgetmodul En ny budgetmodel skal sikre en bedre understøttelse af budgetprocessen samt sikre en bedre konsolidering af det vedtagne budget.• Styrke IT-understøttelsen af ledelsesinformation Et øget fokus på IT-understøttelsen af ledelsesinformation har til formål at sikre aktuel, ensartet og systematisk rapportering af tværgående ledelsesinformation.• Fælles uddannelse af økonomimedarbejdere En fælles uddannelse af økonomimedarbejdere skal bidrage til en ge-
--	--

	<p>nerel faglig oprustning af økonomimedarbejderne i kommunen.</p> <p>ØKF forventer, at arbejdet med at forbedre kommunens økonomistyring vil koncentreres om implementering af disse tiltag.</p>
--	---

Revisionens anbefaling, ØUs regnskab, side 39	ØKFs kommentar
<p>RD anbefaler, at ØUs regnskab på tilsvarende måde som for de stående udvalg forelægges udvalget som en særskilt sag, og at der fremover meddeles de foreskrevne økonomioplysninger til brug for de obligatoriske oversigter til kommunens samlede regnskab.</p>	<p>ØKF er enig i, at det skal sikres, at alle obligatoriske oversigter indgår i kommunens samlede regnskab.</p>

Revisionens anbefaling, Regnskabscirkulære, side 42	ØKFs kommentar
<p>1. RD skal henstille, at reglerne i kommunens Regnskabscirkulære om afstemning/specifikation af balancekonti følges, herunder at interne mellemværender ikke indgår i kommunens balance, men sikres udlignet i forbindelse med regnskabsafslutningen.</p> <p>2. Det anbefales, at ØKFs bebudede notat om en model for håndtering af tilgodehavender snarest udarbejdes.</p>	<p>ØKF vil i forbindelse med regnskabscirkulæret for 2007 indskærpe, at reglerne for afstemning/specifikation af balancekonti følges.</p> <p>ØKF forventer, at nævnte notat om model for håndtering af tilgodehavender foreligger i efteråret 2007.</p>

Revisionens anbefaling, Risikoanalyse af IT-anvendelse, side 53	ØKFs kommentar
<p>RD skal anbefale, at der snarest foretages en fornyet risikoanalyse af kommunens samlede IT-anvendelse, der både omfatter en vurdering af trusler og kommunens evne til at imødegå disse trusler.</p>	<p>BR's Sekretariat kan generelt tilslutte sig RDs anbefalinger. Sekretariatet finder det imidlertid mest hensigtsmæssigt, at risikovurderingerne afventer udarbejdelsen af det nye it-sikkerhedsregulativ med tilhørende procedurebeskrivelser og vejledninger. Når dette arbejde er afsluttet, vil der kunne hentes</p>

	hjælp til udarbejdelsen af analyserne, således at det sikres, at forvaltningerne/IT-sikkerhedsområderne anvender en ensartet risikovurderingsmodel.
--	---

Revisionens anbefaling, Sikkerhed for IT-systemer, side 56	ØKF's kommentar
<p>RD skal henstille, at kommunen for at opnå den fornødne grad af sikkerhed for de anvendte IT-systemers interne kontroller fremover sikrer, at kommunens IT-leverandører/databehandlere i de årlige type B-erklæringer for IT-systemernes applikationskontroller (interne kontroller) specifikt erklærer at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der i applikationen er tilstrækkelige interne kontroller til sikring af fuldstændig, nøjagtig og rettidig behandling af stedfundne og godkendte transaktioner. • Der er dokumentation for den i applikationen foretagne databehandling og de udførte programmerede kontroller, herunder dokumentationen for at systemets transaktions- og kontrolspor er intakt. • De interne kontroller i og i tilknytning til applikationen medvirker at fejl opstår eller medvirker til, at fejl opdages og foranlediges korrigeret. 	<p>ØKF er enig i, at en ledelseserklæring fra leverandøren i overensstemmelse med en RS3411 type B erklæring omfattende de specifikt nævnte punkter er hensigtsmæssig til sikring af, at den fornødne grad af sikkerhed er til stede. I det omfang der ikke allerede foreligger tilfredsstillende RS 4311 type B erklæringer for de systemer, som ØKF er kontraktpart på, vil Koncernservice kontakte leverandørerne herom. Forvaltningerne er kontraktpart på en række fagspecifikke it-systemer. Koncernservice vil orientere forvaltningerne om Revisionsdirektoratets anbefalinger for kommunen som helhed.</p>

Revisionens anbefaling, Licensstyring, side 57	ØKF's kommentar
RD anbefaler, at alene kommunens centrale IT-sikkerhedsfunktion i Kon-	ØKF er enig i, at kommunen skal have behørig procedurer for anskaffelse

<p>cernservice varetager den formelle kommunikation med softwareleverandører og kvalitetssikrer alle oplysninger til disse, herunder i forbindelse med fremtidige softwarelicens review samt fører en samlet journal over kommunikation og udveksling af data med pågældende leverandører. Det anbefales endvidere at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunens overordnede sikkerhedsfunktion i sikkerhedspolitikken for kommunens samlede pc-netværk fastsætter, at installation af software på kommunens netværk fremover kun må foretages af Koncernservice, og i tæt samarbejde med kommunens overordnede sikkerhedsfunktion. • Koncernservice fremover løbende foretager en registrering af licensanvendelsen fordelt pr. forvaltningsområde, indeholdende identifikation af installeret software (produkt-, type-, versionsnummer etc.) for hver softwareleverandør, og identifikation af installations- og ibrugtagningstidspunkt for hver enkelt produktversion. Samtidig føres en journal, der indeholder dokumentation for de erhvervede softwarelicenser bl.a. betalte fakturaer, licensbeviser, indgåede aftaler/kontrakter o. lign. Til brug for kontrol af hvilket software, der er installeret på kommunens netværk, skal journalen være organiseret, så informationen umiddelbart kan dokumentere antallet af installeret software pr. softwareleverandør og produktversion. • Den konkrete udmøntning af retningslinier for licenshåndtering og licensstyring på baggrund af anbefalingerne indføres i kommunens IT-vejledning eller i andet relevant regelsæt samt afpasses kommunens 	<p>og installation af rettighedsbelagt software og have behørig dokumentation af aftaler, installationer, licensafregninger mv.</p> <p>ØKF vil pålægge Koncernservice at afklare, i hvilket omfang koncernservice skal varetage disse opgaver på vegne forvaltningerne. ØKF forventer, at det vil være evident, at koncernservice varetager opgaverne vedrørende fællessystemer. Såfremt der er knyttet særlige licensleverandører til forvaltningernes egne fagspecifikke systemer, skal det drøftes i hvilket omfang Koncernservice skal varetage opgaverne for disse. Det skal bemærkes, at den konkrete udformning af dokumentationen udover ovenstående skal tage udgangspunkt i de dokumentationskrav, der er indeholdt i aftalerne med softwareleverandørerne. Koncernservice vil udvikle og implementere de nødvendige procedurer og systemer, der udspringer af ovenstående. Der foreligger pt. ikke tidsplaner for dette.</p>
---	---

ændrede IT-organisering, herunder indgåelse af aftaler/kontrakter mellem kommunens IT-sikkerhedsfunktion og Koncernservice.	
---	--

Revisionens anbefaling, Licensstyring, side 65	ØKFs kommentar
RD skal til brug for orientering af Revisionsudvalget om opfølgningen af sagen om kommunens kontrakt- og aftaleforhold på decentralt niveau bede oplyst, om kontoret er blevet etableret som forventet, herunder bemanningen og de uddannelsesmæssige kompetencer.	Aftalekontoret er etableret som forventet. Der er udfordringer med at tiltrække de rette ressourcer, særligt indenfor IT-juraen. Kontoret har pt. to vakante stillinger, som det endnu ikke er lykkedes at besætte.

Revisionens anbefaling, Regelsæt om udgifter til gaver, side 66	ØKFs kommentar
RD skal til brug for orientering af Revisionsudvalget om opfølgning af sagen om kommunens udgifter til gaver givet af borgmestre bede oplyst, hvornår et nyt regelsæt forventes udsendt til forvaltningerne.	ØKF har udarbejdet udkast til retningslinier for repræsentation og gaver. Disse vil blive behandlet i ØU ultimo 2007.

Revisionens anbefaling, Indtægtsadministration, side 68	ØKFs kommentar
RD er blevet inddraget i de indledende stadier i udarbejdelsen af retningslinierne for kommunens indtægtsadministration og skal til brug for en orientering af Revisionsudvalget bede oplyst, hvornår retningslinierne forventes færdige.	Efter aftale med RD forventer ØKF, at ØU forelægges notat om retningslinier for indtægtsadministration i november 2007. Der vil i forbindelse med indkaldescirkulæret for budget 2009 blive udarbejdet en ny skabelon for takstbilaget, der følger retningslinierne i ovennævnte notat.

C. Revisionens kommentar

Revisionens kommentar, Ændringen af Rammebilag, side 58	ØKFs kommentar
Ændringen af Rammebilaget skal i overensstemmelse med Kasse- og Regnskabsregulativet godkendes af ØU. Når det er sket, er sagen efter RDs opfattelse afsluttet på en tilfredsstillende måde.	Rammebilaget om Intern kontrol er vedlagt protokollatet som bilag 3 og træder i kraft efter ØUs behandling af denne besvarelse.
Revisionens kommentar, Controlling, side 62	ØKFs kommentar
RD forventer, at pjecen om controlling i KK kan udsendes til forvaltningerne snarest efter, direktoratet har meddelt sine kommentarer.	ØKF forventer at pjecen udsendes i september 2007.
Revisionens kommentar, Styring af Brandvæsen, side 63	ØKFs kommentar
RD vil med henblik på en fortsat orientering af Revisionsudvalget afvente denne status.	Status på de igangsatte aktiviteter blev lagt på aflæggerbordet til Økonomiudvalgets møde den 18. juni 2007. Statussen vedlægges. (Bilag 4)